

[Landbrugsministeren.]

maa man have den gældende Lovs Gyldighed forlænget indtil Januar 1935. Det er altsaa det, der foreslaas her i dette lille Lovforslag.

Jeg skal til Slutning kun sige, at disse fire Lovforslag er, saa vidt jeg kan skønne, af Betydning for at bevare de for Tiden mest udsatte Grene af Landbrugsproduktionen. De øver Ret og Skel mellem de forskellige Landmænd, de stabiliserer Priserne paa et rimeligt Niveau uden at forurette Forbrugerne. Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale de fire Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling og hurtig Gennemførelse her i Tinget.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen har Ordet, for at han kan faa Lejlighed til paa egne og det ærede Medlem Hr. Munch-Petersens Vegne at forelægge de Lovforslag, der blev anmeldt ved Mødets Begyndelse.

Aksel Larsen: Jeg skal paa mit Partis Vegne forelægge *Forslag til Lov om Gældsnedskrivning for Landbrugsejendomme*. Vi er af den Mening, at naar Landbrugernes Vanskeligheder stammer fra, at deres Forpligtelser og Gæld er for høje i Forhold til deres Indkomster, er det en bagvendt Maade at hjælpe dem paa kunstigt at forhøje Priserne paa deres Produkter, og at det vilde være mere rationelt og mere rigtigt og mere gavnligt for den arbejdende Befolkning, om man nedskrev deres Gældsbyrde. Vi har derfor udarbejdet dette Lovforslag, som siger, at Landbrugsejendommens Gældsbyrder skal nedskrives under Akkordudvalgenes Kontrol til Ejendomsskyldens Beløb, for saa vidt de overskrider dette.

Der kan være adskillig Diskussion om, hvor langt man skal skære ned, og der kunde ogsaa være Tale om at foretage en Omvurdering af Ejendommens Værdi. Ikke desto mindre er det saadan, at Ejendoms-skyldvurderingen vistnok i denne Henseende maa siges at være passende, at en Landbruger maa være i Stand til at forrente et saadant Beløb, men at der i mange Tilfælde er ydet større Laan og Kreditter, end Ejendomsskylden andrager. Vi er derfor blevet staaende ved dette Beløb. Men vi er paa den anden Side ikke af den Mening, at en saadan Gældsnedskrivning bør finde Sted for alle Landbrugere uden Undtagelse. Her maa man skelne mellem de store og de smaa, og vi har ment det passende at fastsætte en Grænse, saaledes at Nedskæringen kun

træder i Kraft for Landbrugsejendomme med indtil 40 000 Kr.s Ejendomsskyld.

I Lovforslagets § 2 foreslaas det, at Staten delvis skal overtage Udredelsen af den Del af Gælden, som ikke sikres ved denne Nedskæring, dog er det naturligvis klart, at hvis der er ydet Landbrugere Kreditter eller Laan paa et saadant Grundlag, at Udsigten til at faa disse Beløb igen er minimal, hvis der med andre Ord fra Kapitalens Side er spekuleret forkert, saa vil det være fuldkommen ubilligt at sige, at saa skal Staten gribe ind og udrede det hele. Det vil i mange Tilfælde virke som en direkte Foræring til Folk, der egentlig for længst burde have afskrevet hele deres Tilgodehavende. Vi foreslaar derfor, at den Gæld, som overskrider Ejendomsskylden med 50 pCt., delvis refunderes af Staten, men igen ikke med det fulde Beløb, kun med Halvdelen, og Lovforslaget har en Tillægsbestemmelse om, at Fordringer paa indtil 200 Kr. dog under alle Omstændigheder skal udredes fuldt ud; jeg tænker ikke det er nødvendigt at motivere denne Tillægsbestemmelse.

Imidlertid er det en given Ting, at man kan ikke tillade en Landbruger paa den Maade at faa sin Gæld nedskrevet, hvis han ikke samtidig opfylder visse sociale Forpligtelser. Derfor har Lovforslaget en Paragraf, som siger, at ingen Ejer af en Landbrugsejendom kan komme ind under denne Lovs Bestemmelser, medmindre han anerkender sine Arbejderes Organisationsret, overholder Landarbejderforbundets Overenskomst og betaler tariffmæssige Lønninger.

Udgifterne ved Lovens Gennemførelse forudser vi dækket af Staten, der igen skaffer Midlerne ved Hjælp af en ekstraordinær Formueafgift, og det maa saa af Regeringen nærmere fastsættes, til hvilken Termin og paa hvilken Maade den af Staten overtagne Part af Landbrugernes Gæld skal udredes og afdrages.

Lovforslaget suppleres af et *Forslag til Lov om Krisehjælp for mindre Landbrugere*. Det er nemlig givet, at selv denne Lov vil ikke være tilstrækkelig til at hjælpe de nødstedte Husmænd; der er Grund til at give dem et Tilskud til Driften, og vi foreslaar derfor, at der af Statskassen bevilges et Beløb paa indtil 25 Mill. Kr., som Husmændene skal kunne anvende til at foretage fornødne Grundforbedringer, til at anskaffe visse nødvendige Redskaber og Maskiner, til Indkøb af Kunstgødning, Saasæd og Besætning o. s. v. Ved mindre Landbrugere forstaar vi i dette Lovforslag